

Sporočilo za medije

Ljubljana, 18. september 2017

Raziskava o parkiranju na parkirnih mestih, rezerviranih za invalide: več kot 60 odstotkov vozil je na teh parkirnih mestih neupravičeno

Fakulteta za varnostne vede Univerze v Mariboru je pod vodstvom doc. dr. Aleša Bučarja Ručmana izvedla raziskavo o (ne)upravičenem parkiranju na mestih, rezerviranih za invalide. Raziskava je pokazala na veliko pomanjkanje družbene zavesti in solidarnosti v odnosu do invalidov in parkiranja na mestih, rezerviranih za invalide. Na podlagi izsledkov raziskave je Fakulteta za varnostne vede Univerze v Mariboru v sodelovanju z Javno agencijo RS za varnost prometa in Mestno občino Ljubljana pripravila ozaveščevalno kampanjo, s katero partnerji želijo dolgoročno spreminjati vedenje voznikov v Sloveniji.

Ugotovitve raziskave kažejo, da so razmere, povezane z neupravičenim parkiranjem na parkirnih mestih, rezerviranih za invalide, zaskrbljujoče in da uradna statistika močno podcenjuje resnost problema. V opazovanem času je bilo na vseh parkirnih mestih, rezerviranih za invalide, zabeleženih 608 parkiranih vozil, med njimi pa je bilo kar **63 odstotkov takšnih, ki niso imela ustrezne invalidske karte**. Na nekaterih parkirnih mestih, rezerviranih za invalide, je odstotek neupravičeno parkiranih **presegel celo 90 odstotkov**. Kršitelji so na invalidska mesta sicer najpogosteje parkirali v primerih, ko okoli invalidskega parkirnega mesta ni bilo prostih drugih («običajnih») parkirnih mest (71 odstotkov), vendar je **20,5 odstotkov kršiteljev parkiralo na to mesto tudi takrat, ko so bila v neposredni bližini prosta od 1 do 3 parkirna mesta in 8,5 odstotkov tudi takrat, ko je bilo prostih 4 in več parkirnih mest**. Raziskava je med drugim definirala tudi tipični profil kršitelja: to je moški, star med 30 in 50 let, ki vozi vozilo v vrednosti med 1.000 in 5.000 evri, na parkirnem mestu, rezerviranem za invalide, se zadrži do 15 minut, je sam v vozilu in ima slovensko registrsko tablico. *»Študija je pokazala na veliko pomanjkanje družbene zavesti in solidarnosti v odnosu do invalidov. Izkazalo se je, da gre pri neupravičenem parkiranju na mestih, rezerviranih za invalide, najpogosteje za nespoštovanje norm v najširšem družbenem razredu. Ne drži mit, da to počnejo samo vozniki najdražjih vozil, saj podatkih o ocenjeni vrednosti vozil kažejo, da največ kršitev povzročijo vozniki srednjega razreda, nadalje pa je iz ocenjene starosti vozil mogoče videti, da je vozni park kršiteljev preslikava voznega parka v Sloveniji. Z drugimi besedami - ne gre za aroganco ekonomske elite, ampak splošen družben problem,«* je dejal nosilec raziskave doc. dr. Aleš Bučar Ručman iz Fakultete za varnostne vede Univerze v Mariboru.

Ozaveščevalna kampanja bo nagovarjala problematiko parkiranja invalidov

Na osnovi raziskave so partnerji projekta pripravili projekt, ki bo pod sloganom **»PARKIRAJ IZGOVORE DRUGAM! Ne na mesta, rezervirana za invalide.«** sistematično obravnaval problematiko neupravičenega parkiranja na mestih, rezerviranih za invalide. Partnerji želijo s projektom izpostaviti zaskrbljujoče rezultate raziskave, ki nakazujejo na nizko raven spoštovanja družbenih norm in pomanjkanje temeljne solidarnosti do invalidov. Cilj je ozaveščati o problematiki parkiranja invalidov in s tem tudi vplivati na izboljšanje razmer v prometu in širši družbi. Partnerji bodo pripravili aktivnosti, s katerimi bodo nagovarjali različne ciljne skupine in prek njih skušali vplivati na dolgoročno spreminjanje kulture voznikov v Sloveniji.

Javna agencija RS za varnost prometa, ki z izvajanjem različnih ukrepov že spodbuja udeležence v prometu k odgovornejšemu vedenju in spoštovanju predpisov, opozarja, da kršenje tako preprostih pravil, kot je neupravičeno parkiranje na mestih, rezerviranih za invalide, kaže na velik problem vedenja v prometu. *»Parkirna mesta, označena za invalide, so namenjena samo njim. Če so vozniki tako egoistični v razmerju do teh ljudi in kršijo tako jasna, preprosta in enostavna pravila, potem me skrbi, kako se ti vozniki vedejo na cesti. Zato vozniki, ker ne morete prevzeti njihove invalidnosti, jim ne jemljite niti parkirišč,«* je dodal mag. Igor Velov, direktor Javne agencije RS za varnost prometa.

»V Ljubljani vseskozi izvajamo ukrepe, ki povečujejo dostopnost mesta, saj je to že vrsto let ena od naših prioriteten in stalnih aktivnosti na vseh področjih delovanja. Mesto, urejeno po meri oseb z oviranostmi, je mesto dostopno za vse – kar Ljubljana tudi je in za to smo prejeli več nagrad, med drugim nagrado Access City Award 2015 in posebno priznanje za povečanje dostopnosti prometa in z njim povezane infrastrukture, od leta 2009 pa smo prejemniki listine »Občina po meri invalidov«. Pridružujemo se tudi kampanji 'Parkiraj izgovore drugam' in verjamem, da bomo z njo dosegli še večji učinek in tiste, ki neupravičeno parkirajo na mestih, rezerviranih za invalide, opomnili na to, da s tem ovirajo tiste, ki že tako in tako živijo z oviranostjo,« je dejal **župan Mestne občine Ljubljana, Zoran Jankovič**.

Z obravnavano problematiko invalidov in ostalih oseb z oviranostmi se v Ljubljani poleg Mestnega redarstva MOL in Javnega podjetja Ljubljanska parkirišča in tržnice d.o.o. ukvarja tudi Svet za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir Mestne občine Ljubljana (SOAKO), ki deluje kot županovo posvetovalno telo. **Sašo Rink, predsednik Sveta**, je povedal: *»Kršitve kažejo na splošno pomanjkanje empatije in družbene zavesti o tem, da tovrstna parkirna mesta niso sama sebi namen in jih invalidi nujno potrebujejo za svoje dostojno gibanje v družbi. Meni, da to ni zgolj simptom generalne ignorance pravil v prometu, marveč v velikem delu posledica splošne atomiziranosti družbe, v kateri je najpomembnejši posameznik sam, potrebe sočloveka pa so, žal, mnogokrat zapostavljene.«*

Številne invalidske in druge organizacije podprle projekt

V projektu so dodano vrednost in potrebo po ozaveščanju prepoznale tudi invalidske in druge organizacije, ki delujejo na področju oseb z oviranostmi. Podpore projektu so tako že **izrazile Zveza paraplegikov Slovenije, Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije, Zveza**

Sonček – Zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije, URI - SOČA in Zveza za šport invalidov Slovenije - Paraolimpijski komite (ZŠIS – POK). »Parkiranje pred vrati je bilo že od nekdaj prestiž in privilegij pomembnih oseb. Z razvojem družbe pa ta "privilegij pripada invalidom", ki pa ni povezan s prestižem, ampak je povezan z lažjo in hitrejšo dostopnostjo do cilja. Invalid mora pri odprtih vratih svojega avtomobila, preden se presede na invalidski voziček, le-tega predhodno sestaviti. Široko parkirišče za invalide ima le tako svojo uporabno vrednost, ki pa si jo drugi neinvalidi večkrat neupravičeno prilastijo, le invalidnosti jim ne vzame nihče,« je še dodal **Damijan Lazar, predsednik ZŠIS - POK.**

###

Spletno mesto projekta:

<http://parkiraj-izgovore.si/>

Kontaktne osebe:

Doc.dr. Aleš Bučar Ručman, Fakulteta za varnostne vede, ales.bucar@fvv.uni-mb.si

Odsek za odnose z javnostmi, Mestna občina Ljubljana, mediji@ljubljana.si

Vesna Marinko, Javna agencija RS za varnost prometa, vesna.marinko@avp-rs.si